

ФРАНКО-КЛЮЧКО́ Анна Іванівна (09. 08. 1892, Львів — 24. 04. 1988, м. Торонто, Канада) — громадська діячка, письменниця. Дочка *Івана*, сестра *Андрія*, *Петра*, *Тараса Франків*, дружина *Петра*, бабуся *Галини Ключків*. Закінчила Львівську приватну українську школу для дівчат імені Т. Шевченка (1909) та учительську жіночу семінарію при ній (1912). Учениця *К. Малицької*, *В. Пачовського*, *О. Маковея*, *С. Рудницького*. Працювала урядницею в страхово-кредитному товаристві «Дністер». Пройшла курси сестер милосердя, організовані лікарем *Є. Озаркевичем*. У травні 1913 разом із батьком відвідала в Чернівцях *О. Кобилянську*. Від березня 1916 працювала сестрою милосердя у шпиталі в Києві. У січні 1919 з місією Червоного Хреста для допомоги українським військовополоненим виїхала до Німеччини: обслуговувала поранених сполученням Львів—Берлін, вийшла заміж за головного лікаря потягу П. Ключка (1919). У 1920—39 мешкала в с. Довге (нині Хустського р-ну Закарпатської обл.), де її чоловік отримав посаду окружного лікаря. Тут проживала *Марійка Підгірян*ка, яка виховувала дітей Ф.-К. 1939—49 мешкала у Відні, від 1949 — в Торонто. Працювала медсестрою у шпиталях. Брала активну участь у житті української громади: членкиня Собору св. Володимира УПЦ, Об'єднання українців Канади, виступала на різних українських заходах, друкувала власні твори в часописах «Рідна школа», «Життя і школа», «Овид», «Новий шлях», «Свобода», «Жіночий світ» та ін. До 100-літнього ювілею батька видала книгу спогадів «Іван Франко і його родина» (Торонто, 1956), яку написала ще

1935. У 1967 і 1971 відвідала Україну, побувала в багатьох містах і селах, гостювала в родині брата Тараса, провела його в останню путь. Передала в музей І. Франка збережені сімейні цінності, раритети. У липні 1967 виступала перед студентами Львівського університету. Авторка оповідань «Цвіт яблуні», «Фантазія», «Різдвяний подарунок», казки «Кришталева королівна», а також нарисів, есе, публіцистичних статей і трактатів, мемуарів. Окремими виданнями вийшли «Рукописи Івана Франка в Канаді» (Вінніпег, 1957), «Писання» (Дрогобич, 2006), «Для Тебе, Тату» (К., 2010). Останні дні життя Ф.-К. провела в Пансіоні для людей похилого віку імені І. Франка, в якому від початку заснування вона була членом правління.

Основні твори

Це була моя вчителька. Пам'яті Константи́ни Малицької // Наше життя. 1957. № 3; Великдень у Карпатській Україні // Жін. світ. 1957. № 4; Д-р Іван Франко і його докторат // Рідна школа. 1959. № 7/8; Шляхом віків // Наше життя. 1960. № 8; Українські нотки // Там само. № 10; Ольга Франко в правдивім світлі // Новий шлях. 1960. 27 трав.—25 лип.; Українська писанка // Жін. світ. 1961. № 4; В обороні правди // Гомін України. 1963. № 28—30, 33, 34, 36, 40—47; Тепло рідного краю // Літературна Україна. 1967, 1, 7 серп.; Франко й Ганді // Визвольний шлях. 1978. № 3, 4, 6; Література для дітей в творчості Івана Франка // Новий шлях. 1986, 8, 15, 22 лют., 1, 8, 15, 22, 29 берез.

Рекомендована література

1. Шалата М. Життя і слово Франкової дочки // Франко-Ключко А. Писання. Дрогобич, 2006;
2. Тихолоз Н. У пошуках утраченого раю (Любов і туга Анни Франківни) // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. філол.: Франкознавство. 2011. Вип. 55;
3. Її ж. «Та вернімося до школи: там сонце, молодість, життя...» (Спомини зі шкільних літ Анни Франко) // Там само;
4. Її ж. Одиссея Анни Франко-Ключко // Наук. зошити істор. ф-ту Львів. ун-ту. 2012. Вип. 13;
5. Налужна Г. М. Архетипні образи в оповіданнях Анни Франко-Ключко // Таїни художнього тексту: 36. наук. пр. Дн., 2012. Вип. 15;
6. Тихолоз Н. Франкіана Анни Франко-Ключко: проблематика, жанри, стиль // Укр. літературознавство. 2024. Вип. 87—88.

В. П. Мацько

Бібліографічний опис:

Франко-Ключко Анна Іванівна / В. П. Мацько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891955>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).